

Acad. Gheorghe GHIDIRIM la 75 de ani

(n. 22 aprilie 1939, s. Palanca, azi r-nul Ștefan Vodă)

Medic, domeniul științific: chirurgie generală și laparoscopică.

Doctor habilitat în medicină (1983), profesor universitar (1986). Membru titular al Academiei de Științe a Moldovei (1993).

Ilustrul medic și om de știință, acad. Gheorghe Ghidirim, a absolvit Facultatea de Pediatrie (1963) și doctorantura la Catedra de Chirurgie (1966) a Institutului de Medicină din Chișinău. Este asistent, conferențiar (1966-1986), apoi profesor (din 1986), șef al Catedrei de Chirurgie pentru Subordinatori (1978-1979), prodecan al Facultății de Medicină Generală (1964-1975), șef al Catedrei de Chirurgie Generală (1979-1992) și șef al Catedrei de Chirurgie nr. 1 „Nicolae Anestiadi” (din 1992) ale USMF „Nicolae Testemițanu”. A fost deputat al poporului în Sovietul Suprem al URSS (1989-1992), ministru al Sănătății din Republica Moldova (1990-1994), academician coordonator al Secției de Științe Medicale a AȘM (1993-1995 și din 1999).

Este fondator al școlii științifice în pancreatologie (primul în Republica Moldova și printre primii în URSS, împreună cu prof. V.I. Filin, a introdus operațiile organomenajante în pancreonecroze, reducând mortalitatea de la 80% la 10%) și în chirurgia celioscopică (împreună cu conf. A. Ghereg a efectuat în 1992 prima colecistectomie laparoscopică în Republica Moldova). A cercetat indicii hemodinamici în afecțiunile chirurgicale ale plămânilor (abcesul pulmonar, bronșectaziile, chistul hidatic și cancerul pulmonar), stările patologice ale sistemului digestiv (boala ulceroasă, colelitiaza și mai ales pancreatita acută). Studiul aprofundat al etiopatogenezei, simptomatologiei, metodelor de diagnostic și

tratament, efectuat împreună cu prof. Z. Gorbușin sub îndrumarea prof. V.I. Filin din Sankt Petersburg, a stat la baza pancreatologiei contemporane, în care a fost argumentată atitudinea organo-menajantă în pancreonecrozele severe – principiu respectat astăzi de către specialiștii de profil.

A pus începuturile chirurgiei endoscopice și bariatrice în Republica Moldova. Rezultatele cercetărilor științifice se regăsesc în circa 690 de lucrări științifice, 7 monografii, 2 manuale. Veritabile cărți de căpătâi pentru medicii-chirurși sunt lucrările: *Острый панкреатит и его осложнения* (1982, în colab.); *Травматические панкреатиты* (1990, în colab.); *Stimularea imunității locale în tratamentul procesului inflamator* (2004, în colab.); *Hemoragiile digestive superioare non-variceale* (2009, în colab.), manualele *Curs de chirurgie* (2004, în colab.) și *Surgical pathology* (2006, în colab.).

Acad. Gh. Ghidirim deține 45 obiecte de proprietate intelectuală; citări în literatura de peste hotare – 171; indexul Hirsch – 6. În cadrul Saloanelor Internaționale de invenție a fost desemnat cu 7 medalii de aur, 4 medalii de argint și o medalie de bronz.

Este președinte al Consiliului științific specializat pentru conferirea gradelor științifice de doctor și doctor habilitat în medicină la specialitatea „Chirurgie”, președinte al Comisiei de Atestare a chirurgilor din Moldova.

A pregătit 18 doctori și 12 doctori habilitați în medicină. A introdus rezidențiatul în pregătirea medicilor și a organizat parteneriatul în medicină cu SUA. A prezentat comunicări științifice la peste 30 de congrese și simpozioane științifice republicane și internaționale, inclusiv în Rusia, Ucraina, România, Letonia, Uzbekistan, Polonia, Ungaria, Turcia, Estonia, Spania, Italia, Austria, Belgia, Germania, SUA, Japonia ș.a.

Este membru al Societății Mondiale de Chirurgie, al Societății Internaționale de chirurgie Hepato-pancreato-biliară, al Societății de Chirurgie Laparoscopică din SUA, Membru de Onoare al Academiei de Științe Medicale din România, Membru de Onoare al Societății Române de Chirurgie, Membru de Onoare al Societății Române de Chirurgie Laparoscopică.

Timp de zece ani (1986-1996), a fost președinte al Asociației Chirurgilor din Moldova „N. Anestiadi”, actualmente președinte de onoare. Președinte al Ligii Medicilor din Moldova. Unul din fondatorii Secției de Științe Medicale a AȘM.

Membru al Colegiului de redacție al revistei: „Buletinul Academiei de Științe al Republicii Moldova. Științe medicale” (Chișinău); „Chirurgie

gia” (București); „Cercetări experimentale medico-chirurgicale” (Timișoara); „Jurnal de Chirurgie” (Iași); „Новости хирургии”, Витебск, Белорусь, Импакт-фактор РИНЦ (2012): 0.095; „Arta Medica” (Chișinău); „Curierul Medical” (Chișinău).

Laureat al Premiului Național în domeniul Științei și Tehnicii pentru anul 2011.

Deține titlurile de „Om Emerit”, „Eminent al Ocrotirii Sănătății din URSS”.

Este decorat cu Ordinul „Gloria Muncii”, „Ordinul Republicii”, cu medaliile „Dimitrie Cantemir” și „Nicolae Testemițanu”, Medalia „Ion Juvara” (România).

Deținător al „Bisturiului de Aur” (1999), acordat de Societatea Chirurgilor din Moldova.

Este Cetățean de Onoare al satului de baștină Palanca, r-nul Ștefan Vodă; Cetățean de Onoare al municipiului Chișinău.

Academicianul Gheorghe Ghidirim face parte din generația de aur a oamenilor de știință și cultură care au promovat și înmulțit tradițiile și valorile spirituale, dar și cele democratice, fiind un remarcabil exponent al Mișcării de Renaștere Națională. A făurit istoria medicinei naționale, contribuind la restructurarea sistemului de sănătate și a învățământului superior medical, raliându-le la rigorile timpului. S-a impus prin inteligență, devotament cauzei, fiind un adevărat patriot al plaiului și neamului nostru, îndrăgostit de cultură, limbă și istorie, altoind încontinuu această dragoste generațiilor tinere.

Acad. Stanislav Groppa

Acad. Ion Ababii

Dr. hab., prof univ. Gheorghe Ciobanu